

U S L O V I
ZA OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI IZ DELATNOSTI ZA
ŠTETE PRIČINJENE TREĆIM LICIMA

Na osnovu člana 58 stav 1 Zakona o osiguranju (Službeni glasnik Republike Srbije broj 55/04) i člana 38 stav 1 tačka 1 Statuta „Wiener Städtische osiguranje“ a.d.o. Beograd, a po razmotrenom mišljenju ovlašćenog aktuara, Upravni odbor „Wiener Städtische osiguranje“ a.d.o. Beograd na sednici održanoj dana 12.11. 2007. godine utvrdio je sledeće uslove osiguranja:

U S L O V I

ZA OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI IZ DELATNOSTI ZA ŠTETE PRIČINJENE TREĆIM LICIMA

I UVODNE ODREDBE

a) Primena uslova

Član 1.

Ovi Uslovi primenjuju se na osiguranje od građansko-pravne odgovornosti iz delatnosti kao i za osiguranje odgovornosti po drugim osnovama (vrstama osiguranja) ukoliko je to izričito predviđeno uslovima za tu vrstu osiguranja.

b) Značenje pojedinih izraza

Član 2.

Pojedini izrazi u ovom Programu imaju sledeće značenje:

- 1) *Osiguravač* - Wiener Städtische osiguranje a.d.o. Beograd;
- 2) *Ugovarač osiguranja* - lice koje sa osiguravačem zaključi ugovor o osiguranju;
- 3) *Osiguranik* - lice čija je odgovornost pokrivena osiguranjem ugovorenim prema ovim uslovima;
- 4) *Treće lice (oštećenik)* - lice koje nije subjekat ugovora o osiguranju, odnosno lice čija odgovornost nije pokrivena osiguranjem ugovorenim prema ovim uslovima. Zaposleni kod osiguranika se ne smatra trećim licem, osim ukoliko se to posebno ne ugovori. Bračni drug i ostali članovi domaćinstva, kao i ostala lica koja je osiguranik dužan da izdržava se takođe ne smatraju trećim licem;
- 5) *Ponuda za zaključenje ugovora o osiguranju* – pismeno ugovarač osiguranja koji prihvata uslove osiguravača za zaključenje ugovora o osiguranju i gde su utvrđeni bitni elementi ugovora o osiguranju, a čijim prihvatanjem, odnosno izostankom izričitog pismenog odbijanja u Zakonom propisanom roku od strane Osiguravača, se zaključuje ugovor o osiguranju;
- 6) *Polisa* - isprava o zaključenom ugovoru o osiguranju;
- 7) *Isprava o zaključenom ugovoru* – Ponuda za zaključenje ugovora o osiguranju i Polisa;
- 8) *Premija* - iznos koji ugovarač osiguranja plaća za osiguranje na osnovu ugovora o osiguranju;

- 9) *Suma osiguranja (limit odgovornosti)* - maksimalna obaveza osiguravača po svakom štetnom događaju;
- 10) *Ukupna suma osiguranja (agregatni limit)* - maksimalna obaveza osiguravača za sve štetne događaje u ugovorenom periodu pokrića;
- 11) *Osigurani slučaj* - budući, neizvestan i nezavisan od isključive volje osiguranika štetni događaj koji ima za posledicu nastajanje štete čiju bi nadoknadu moglo da zahteva treće lice;
- 12) *Izvor opasnosti* - osigurana delatnost, stvari (pokretne i nepokretne), pravni odnos ili određeno svojstvo iz kojih može proizaći odgovornost kao rizik pokriven ovim osiguranjem.

II OSNOVNE ODREDBE

a) Predmet osiguranja

Član 3.

- (1) Predmet osiguranja prema ovim Uslovima je građansko-pravna odgovornost (u daljem tekstu: odgovornost) osiguranika za štete usled smrti, povrede tela ili zdravlja kao i uništenja ili oštećenja stvari trećih lica.
- (2) Ovim osiguranjem pokrivena je odgovornost za prouzrokovanu štetu ako je nastala iz delatnosti ili iz posedovanja stvari, iz pravnog odnosa ili iz svojstva kao izvora opasnosti koji su označeni u ispravi o zaključenom ugovoru, odnosno u Uslovima osiguranja.

b) Proširenje osiguranja

Član 4.

- (1) Ukoliko je osiguranjem od odgovornosti pokrivena delatnost osiguranika, obuhvaćena je i odgovornost osiguranika iz korišćenja, posedovanja, zakupa ili plodouživanja zemljišta, zgrada i prostorija koje se isključivo koriste za potrebe osigurane delatnosti ili zanimanja.
- (2) Ukoliko se radi o objektima navedenim u prethodnom stavu, osiguranjem je obuhvaćena i odgovornost osiguranika kao investitora ili izvođača građevinskih radova (novogradnja, popravka, prepravka, adaptacija, održavanje i sl.) ukoliko predračunska vrednost tih radova ne prelazi iznos od 800.000,00 dinara.

c) Osiguranje od novih izvora opasnosti

Član 5.

- (1) Pokriće iz osiguranja se može proširiti i na odgovornost iz novih izvora opasnosti, koji se pojavljuju kod osiguranika posle zaključenja ugovora o osiguranju, ukoliko se posebno ugovori i ukoliko za novonastali izvor opasnosti, nije zaključeno posebno osiguranje ili nije obuhvaćeno postojećim osiguranjem.
- (2) Osiguranik je dužan da najkasnije u roku od tri dana nakon pojave novog izvora opasnosti pismenim putem obavesti osiguravača o pojavi novog izvora opasnosti.
- (3) Osiguravač je dužan da u roku od osam dana od dana prijema obaveštenja iz prethodnog stava obavesti osiguranika o prihvatanju u pokriće novih izvora opasnosti. Ukoliko osiguravač ne obavesti Osiguranika da ne prihvata proširenje pokrića za novi izvor opasnosti u roku od

osam dana pisanim putem, smatraće se da je novi izvor opasnosti obuhvaćen osiguranjem ukoliko je navedeni novi izvor opasnosti u skladu sa važećim uslovima i tarifama premije osiguranja osiguravača.

- (4) Za nove izvore opasnosti važi suma osiguranja koja je na polisi osiguranja ugovorena i za ranije osigurane izvore opasnosti. Ako polisa sadrži za pojedine izvore opasnosti različite sume osiguranja, za pojedini izvor opasnosti važiće za njega ugovorena suma osiguranja.
- (5) Ugovarač osiguranja je u obavezi da plati dodatnu premiju na ime proširenja pokrića za novi/nove izvore opasnosti prema obračunu koji sačini osiguravač.
- (6) Ni u jednom slučaju ne može se ugovoriti povećanje izvora opasnosti iz:
 - 1) držanja ili upotrebe železnice (pruga), pozorišta, bioskopa, cirkusa, tribina kao i snimanja filmova;
 - 2) držanja i upotrebe letilica, vozila na vodi i motornih vozila;
 - 3) izrade, obrade, smeštaja, prevoza, upotrebe i trgovanja eksplozivnim materijalom, osim ako za ovo postoji odobrenje nadležnog organa;
 - 4) lova kao delatnosti i lovačkog sporta

d) Isključenja iz osiguranja

Član 6.

- (1) Ovim osiguranjem nisu pokrivena šteta:
 - 1) kada osiguranik namerno ili grubom nepažnjom pričinio štetu osim ukoliko je istu namerno ili grubom nepažnjom prouzrokovao zaposleni kod osiguranika u kom slučaju osiguravač stupa u prava osiguranika prema zaposlenom kao odgovornom licu;
 - 2) kada osiguranik svesno postupa protivno propisima ili pravilima po kojima se obavlja delatnost odnosno zanimanje kao izvor opasnosti iz isprave o zaključenom osiguranju;
 - 3) kada osiguranik vrši održavanje suprotno važećim propisima i uputstvima, ili ne vrši redovno održavanje, ili ima saznanje o kvaru ili nedostatku stvari, a nastavi sa njenom upotrebom, odnosno držanjem;
 - 4) kada osiguranik nije sproveo mere za sprečavanja ostvarenja ili povećanja opasnosti (preventivne mere) kako je zahtevao osiguravač. Kao dodatna opasnost uzima se okolnost koja je u prošlosti već dovela do štetnog događaja.
- (2) Prema ovim Uslovima nije osigurana odgovornost osiguranika :
 - 1) zbog neispunjenja obaveze iz ugovora kao i odgovornost osiguranika na osnovu ugovornog proširenja njegove građansko-pravne odgovornosti i na slučajeve za koje inače po zakonu ne odgovara (ugovorna odgovornost);
 - 2) zbog šteta koje se zasnivaju na garancijama ili obećanjima datim od strane osiguranika;
 - 3) zbog šteta od proizvoda (stvari) sa nedostatkom.
- (3) Prema ovim Uslovima osiguravač nije u obavezi da plati naknadu na ime šteta koje su nastale usled:

- a. rata, primene sile od strane država ili protiv država i njihovih organa, nasilja, političkih i terorističkih organizacija, nasilja prilikom javnih okupljanja, manifestacija i skupova kao i nasilja prilikom štrajkova i otpuštanja radnika;
 - b. terorističkih akata;
 - c. korišćenja radioaktivnih materija osim odgovornosti za radioizotope koji se koriste u mirnodopske svrhe u medicini;
 - d. direktnih i/ili indirektnih genetičkih promena na naslednom materijalu ljudi, životinja ili biljaka;
 - e. posredne ili direktne upotrebe azbesta ili drugih supstanci koje sadrže azbest, bez obzira na količinu;
 - f. postupaka lečenja, zdravstvenih i drugih intervencija na životinjama (kastiranje, osemenjavanje, podkovanje, dresiranje);
 - g. profesionalnog oboljenja radnika osiguranika;
 - h. delovanjem elektromagnetnih polja (EMP) ili elektromagnetnih interferenci (EMI);
 - i. direktnog ili indirektnog uticaja nuklearne energije,
 - j. prenošenja neke bolesti;
 - k. sopstvene štete odnosno štete koje pretrpi osiguranik, bračni drug osiguranika, deca i druga lica koja sa njima žive u zajedničkom domaćinstvu i koja je dužan da izdržava, štete pričinjene kapitalom povezanim licima;
 - l. držanja ili upotrebe motornih vozila i drugih vozila na motorni pogon koja podležu obaveznom osiguranju (traktora, motokultivatora, „samohodnih radnih mašina“), letelica i vozila na vodi;
Pojmове motorno vozilo, prikolica i propisne registarske oznake treba tumačiti u smislu pozitivnih propisa.
 - m. za štete usled gubitka elektronskih podataka (zbog grešaka u software-u).
- (4) Prema ovim Uslovima osiguravač nije u obavezi da plati naknadu na ime šteta koje nastaju na stvarima usled:
- 1) trajnog dejstva temperature, gasova, pare, vlage ili padavina (dima, čađi, prašine i dr.) što ima za posledicu postepeno nastajanje šteta,
 - 2) uleganja tla i klizanja zemljišta,
 - 3) poplave od stajaćih, tekućih i podzemnih voda.
- (5) Ukoliko nije posebno ugovoreno i izričito navedeno u ispravi o zaključenom osiguranju, ovim osiguranjem nije osigurana odgovornost osiguranika:
- 1) usled učešća na konjičkim, biciklističkim, motociklističkim i automobilskim trkama, bokserskim i rvačkim borbama, kao i učešća na pripremama za trku odnosno borbu (trening);
 - 2) usled primene metoda lečenja, zdravstvenih i drugih tretmana i intervencija nad licima (kao što su porođaj, nega tela, kozmetički tretmani itd.);
 - 3) za čisto finansijske štete – štete koje ne spadaju ni u štete usled povrede tela ili zdravlja nekog lica ni u štete u vidu oštećenja / uništenja stvari trećih lica;
 - 4) za ekološke štete;
 - 5) za štete na pokretnim stvarima i nepokretnim stvarima:
 - a) koje se nalaze kod osiguranika (u zakupu, na čuvanju, isporuci...), pri čemu to čuvanje osiguranik obavlja kao sporednu delatnost osiguranika;
 - b) koje su osiguranik ili osobe koje rade za njega iznajmili, pozajmili, dali u zakup, najam ili lizing;
 - c) koje nastanu prilikom ili usled njihovog korišćenja, transporta, obrade ili druge delatnosti sa njima;
 - d) usled utovara i istovara;
 - e) onim delovima pokretnih stvari koje su neposredno predmet obrade, korišćenja ili druge delatnosti.

6) za štete na motornim vozilima usled:

- a) upotrebe automatskih autopersonica;
- b) nestanka (krađe) motornih vozila tokom čuvanja vozila;
- c) upotrebe dizalice;
- d) registrovane delatnosti osiguranika (proširenje pokrivača na motorna vozila);
- e) nestanka (krađe) motornih vozila registrovanih gostiju hotela, motela i sl.

(6) Odredbe člana 6 ovih Uslova mogu biti izmenjene odgovarajućim klauzulama kojima se proširuje ili na drugačiji način regulišu prava osiguranika.

e) Teritorijalno važenje osiguranja

Član 7.

Osiguranjem su obuhvaćeni osigurani slučajevi nastali na teritoriji Republike Srbije, a na teritoriji drugih zemalja samo ako se to posebno ugovori ili ako je to predviđeno dopunskim odredbama.

f) Vremensko važenje osiguranja

Član 8.

- (1) Osiguravač je u obavezi samo onda ako osigurani slučaj nastane za vreme važenja osiguranja.
- (2) Osigurani slučaj koji je nastao za vreme važenja osiguranja, a čiji je uzrok iz perioda koji prethodi zaključenju ugovora o osiguranju ili iz vremena kada je osiguranje bilo prekinuto, pokriven je osiguranjem samo onda ako ugovaraču osiguranja ili osiguraniku do početka osiguranja ili ponovnog početka osiguranja nije bio poznat i nije mogao biti poznat uzrok iz koga osigurani slučaj potiče.
- (3) Od šteta usled povrede zdravlja koje nastaju postepeno, u slučaju sumnje smatra se da je štetni događaj nastao onda kada je prvi put nalazom lekara utvrđena povreda zdravlja.
- (4) Rok zastarelosti za podnošenje zahteva za naknadu štete trećeg oštećenog lica odnosno osiguranika po osnovu prava iz osiguranja po polisi zaključenoj u skladu sa ovim uslovima jeste rok određen Zakonom o obligacionim odnosima.

g) Osigurani slučaj – vreme nasnanka

Član 9.

- (1) Smatra se da je osigurani slučaj nastao onog momenta kada je štetni događaj, na osnovu koga bi mogao nastati zahtev za naknadu iz osiguranja protiv osiguranika a po osnovu građansko-pravne odgovornosti, započeo sa dejstvom.
- (2) U zavisnosti od načina zaključenja ugovora o osiguranju, osiguranjem je obuhvaćena odgovornost osiguranika za štetu:
 - 1) Koja je nastala u periodu trajanja ugovora o osiguranju bez obzira što je ona prijavljena nakon isteka tog perioda („lossis occurring basis“);

- 2) Koja je prijavljena u periodu trajanja ugovora o osiguranju bez obzira kada je nastupio osigurani slučaj ("claims made basis"), a imajući u vidu navedena isključenje iz člana 6 ovih Uslova.
- (3) U ispravi o osiguranju se obavezno utvrđuje način zaključenja ugovora o osiguranju, a ukoliko to nije učinjeno, smatraće se da je ugovor o osiguranju zaključen na način utvrđen u tački 1 prethodnog stava.

h) Serijska šteta

Član 10.

- (1) Jednim osiguranim slučajem u smislu ovih Uslova smatra se i više šteta proizišlih iz istog uzroka (serijska šteta).
- (2) Jednim osiguranim slučajem smatra se i situacija kada više akata ili propuštanja osiguranika iz sličnih vremenski povezanih uzroka izazovu štete, ukoliko između tih uzroka postoji pravna, ekonomska ili tehnička veza.
- (3) U slučaju serijske štete smatraće se, da je osigurani slučaj nastao onog dana kada se pojavila prva u nizu takvih šteta.
- (4) U slučaju iz stava 2 ovog člana smatraće se da je osigurani slučaj nastao u momentu kada je takav događaj počeo da se ostvaruje.

i) Suma osiguranja - Limit odgovornosti

Član 11.

- (1) Obaveza osiguravača ograničena je do visine ugovorene sume osiguranja – limit odgovornosti po osiguranom slučaju, odnosno jednom štetnom događaju.
- (2) Suma osiguranja je gornja granica obaveze osiguravača po jednom osiguranom slučaju, pa i onda kada je oštećeno više lica (serijske štete).
- (3) Ukupna obaveza osiguravača za sve osigurane slučajeve nastale u periodu osiguranja (agregatni limit) utvrđuje se u ispravi o zaključenom ugovoru o osiguranju najviše u visini trostruke ugovorene sume osiguranja po štetnom događaju.
- (4) Izuzetno od odredbe prethodnog stava, agregatni limit može biti ugovoren u većem iznosu uz obračun dodatne premije osiguranja.
- (5) Ukupna godišnja suma osiguranja se umanjuje isplatom svake pojedinačne naknade. Nakon iscrpljenja ukupne godišnje sume osiguranja, ugovor o osiguranju prestaje da važi.
- (6) Osiguranik učestvuje u svakom osiguranom slučaju, odnosno štetnom događaju na ime odbitne franšize. U ispravi o zaključenom ugovoru o osiguranju utvrđuje se iznos franšize koji može biti utvrđen u apsolutnom (fiksnoj) i/ili relativnom (procentualnom) iznosu.

III OPŠTE ODREDBE

a) Premija osiguranja

Član 12.

- (1) Ukoliko se premija prema ugovoru o osiguranju obračunava na osnovu godišnjih bruto zarada, ukupnog godišnjeg prihoda i drugih brojčanih podataka, kao osnovica za obračun premije uzima se veličina koja odgovara planiranim - očekivanim veličinama za period osiguranja.

Izuzetno od odredbe iz prethodne alineje, kao osnovica za obračun premije može se uzeti veličina koja odgovara veličinama ostvarenim u prethodnom periodu.

U ispravi osiguranju konstatuje se na koji način je utvrđena osnovica za obračun premije, a ukoliko to nije učinjeno, smatraće se da je osnovica utvrđena na način iz alineje 1 ovog stava.

- (2) Po isteku svake godine osiguranja, odnosno perioda osiguranja kraćeg od godinu dana, osiguranik je u obavezi da osiguravaču dostavi veličine koje odgovaraju stvarnim podacima ostvarenim u periodu osiguranja i na zahtev osiguravača da ih dokaže. Osiguravač je ovlašćen da na osnovu tako pribavljenih podataka izvrši konačan obračun premije, pri čemu tako obračunata premija predstavlja konačni iznos.

- (3) Osiguranik je u obavezi da plati prvu ratu ili jednokratnu premiju uključujući sporedne troškove odmah nakon uručenja polise. Osiguravajuće pokriće po osnovu ugovorenog osiguranja počinje teći od momenta plaćanja, ali ne pre momenta utvrđenog u ispravi o osiguranju.

Izuzetno od odredbe iz prethodne alineje, ukoliko je to izričito naznačeno u ispravi o osiguranju, osiguravajuće pokriće po osnovu ugovorenog osiguranja počinje teći od momenta naznačenog u ispravi o osiguranju bez obzira da li je izvršena uplata premije, odnosno rate premije.

- (4) Ukoliko je ugovoreno plaćanje premije u ratama, sa danom podnošenja zahteva za isplatu nakande iz osiguranja dospevaju sve rate premije, bez obzira na rokove utvrđene u ispravi o osiguranju, odnosno fakturi.

- (5) U slučaju:

(1) raskida ugovora zbog prestanka rizika, odnosno raskida na osnovu člana 13 stavovi 4 i 5 ovih Uslova, osiguravaču pripada samo onaj deo premije, koji odgovara proteklom vremenu osiguranja (obračun pro rata temporis);

(2) sprazumnog raskida ugovora osiguravaču pripada samo onaj deo premije, koji odgovara proteklom vremenu osiguranja (obračun pro skala), ukoliko se ugovorne strane ne sporazumeju drugačije.

- (6) Izuzetno od odredbe iz prethodnog stava, u slučaju prestanka ugovora pre ugovorenog isteka osiguravač je ovlašćen da naplati premiju osiguranja obračunatu za prvobitno ugovoreni period osiguranja ukoliko je do dana prestanka bilo podnetih zahteva za isplatu nakande iz osiguranja po osnovu ugovorenog osiguranja.

b) Trajanje ugovora o osiguranju

Član 13.

- (1) Ugovor o osiguranju prema ovim Uslovima zaključuje se na određeno vreme od godinu dana, ukoliko se drugačije ne ugovori.

- (2) Nezavisno od toga sa kojim je rokom trajanja zaključen, ugovor o osiguranju počinje da proizvodi pravno dejstvo počev od časa i minuta navedenog u ispravi o osiguranju, a ako u ispravi nije naznačen čas i minut početka trajanja istog, ugovor o osiguranju počinje da proizvodi pravno dejstvo po isteku dvadesetčetvrtog časa dana koji je u ispravi označen kao dan početka trajanja osiguranja.
- (3) Ako je ugovor o osiguranju zaključen sa određenim rokom trajanja, kao kratkoročni ili višegodišnji, njegovo dejstvo prestaje po isteku časa i minuta, odnosno dvadesetčetvrtog časa dana koji je u ispravi označen kao dan isteka roka na koji je osiguranje ugovoreno.
- (4) Nezavisno od Zakonom propisanog načina raskida ugovora o osiguranju zaključenog sa neodređenim rokom trajanja osiguranja, ugovarač osiguranja i osiguravač mogu ugovorom o osiguranju utvrditi otkazni rok u trajanju kraćem od roka utvrđenog zakonom, s tim što se otkazni rok ne može ugovoriti u trajanju kraćem od jednog meseca.
- (5) Ako je zaključen višegodišnji ugovor o osiguranju sa trajanjem osiguranja na rok do pet godina, svaka ugovorna strana taj ugovor može raskinuti pre isteka roka na koji je zaključen i to sa danom isteka godine osiguranja za narednu godinu trajanja osiguranja uz otkazni rok koji ne može biti kraći od dva meseca niti duži od tri meseca.
- (6) U slučajevima u kojima se zaključi višegodišnji ugovor o osiguranju sa trajanjem osiguranja na rok duži od pet godina, nezavisno od zakonom propisanog načina raskida ovakvog ugovora o osiguranju, ugovarač osiguranja i osiguravač mogu ugovorom o osiguranju utvrditi otkazni rok u trajanju kraćem od roka utvrđenog Zakonom, s tim što se otkazni rok ne može ugovoriti u trajanju kraćem od tri meseca.

c) Obaveze Osiguranika

Član 14.

- (1) Osiguranik je dužan da obavesti osiguravača o nastupanju osiguranog slučaja kao i o podnetom zahtevu za naknadu štete nakasnije u roku od tri dana od saznanja.
- (2) Osiguranik je dužan da izvesti osiguravača i onda kada zahtev za naknadu štete protiv njega bude istaknut preko suda, kada bude stavljen u pritvor, kao i kada bude poveden postupak za obezbeđenje dokaza.
- (3) Ako je poveden izviđaj, pokrenuta istraga, podignuta optužnica ili je doneta odluka o pokretanju krivičnom postupku, osiguranik je dužan da o tome odmah obavesti osiguravača, pa i onda ako je već prijavio nastanak štetnog događaja. Takođe je dužan da dostavi nalaz nadležnog organa u vezi sa nastalim štetnim događajem.
- (4) Ako je osiguranjem pokrivena šteta nastala usled krađe svari, osiguranik je dužan da krađu bez odlaganja prijavi nadležnom organu policije.
- (5) Osiguranik nije ovlašćen da se bez prethodne saglasnosti osiguravača izjašnjava o zahtevu za naknadu štete a naročito da ga prizna potpuno ili delimično, niti da se u zahtevu za naknadu štete poravna, niti da izvrši isplatu, osim ako se prema činjeničnom stanju nije moglo odbiti priznanje, poravnanje odnosno isplata, a da se time ne učini očigledna nepravda.

Ukoliko osiguranik postupi suprotno odredbi iz prethodne alineje, pa čak i ako je to učinio u zabludi da postoji njegova odgovornost ili da su ispravno utvrđene činjenice, Osiguravač se oslobađa obaveze po osnovu zaključenog ugovora, odnosno ovlašćen je da naknadu iz osiguranja utvrdi u visini nižoj od iznosa koji je priznao osiguranik, a sve to u zavisnosti od svih okolnosti slučaja i na bazi svih činjenica relevantnih za utvrđivanje obaveze.

- (6) Ako oštećeni podnese tužbu za naknadu štete protiv osiguranika u parničnom postupku ili je odštetni zahtev podnet u krivičnom postupku, osiguranik je dužan da dostavi osiguravaču sudski poziv, tužbu i sva druga pismena u vezi sa štetnim događajem i zahtevom za naknadu štete kao i da vođenje spora prepusti osiguravaču.
- (7) Ako se osiguranik protivi predlogu osiguravača da se zahtev za naknadu štete reši poravnanjem, osiguravač nije dužan da plati višak naknade, kamate i troškova koji su usled toga nastali.
- (8) U slučaju da se oštećenik sa zahtevom za naknadu štete neposredno obrati osiguravaču, osiguranik je dužan da osiguravaču pruži sve dokaze i podatke sa kojima raspolaže, a koji su neophodni za utvrđivanje odgovornosti za pričinjenu štetu i za ocenu osnovanosti zahteva, obima i visine štete.
- (9) Ako usled promenjenih okolnosti osiguranik stekne pravo da se ukine ili smanji renta oštećenom licu dužan je da o tome obavesti osiguravača.
- (10) Ukoliko se osiguranik ne pridržava obaveze iz ovog člana snosiće štetne posledice koje usled toga nastanu, osim ako bi one nastale i da se pridržavao obaveza.

d) Obaveze Osiguravača

Član 15.

U vezi sa podnetim zahtevom za naknadu štete od strane oštećenog lica, osiguravač je u obavezi da:

- 1) zajedno sa osiguranikom preduzme odbranu od neosnovanih ili preteranih zahteva za naknadu štete (pravna zaštita);
- 2) udovolji osnovnim zahtevima za naknadu štete (naknada štete);
- 3) naknadi sudske troškove, ukoliko je odobrio vođenje sudskog postupka (naknada troškova postupka).

e) Pravna zaštita

Član 16.

- (1) Pod pravnom zaštitom iz člana 15 tačka 1 ovih Uslova smatra se:
 - 1) ispitivanje odgovornosti osiguranika za nastalu štetu;
 - 2) vođenje spora u ime osiguranika ako oštećeni ostvaruje pravo na naknadu štete u parničnom, odnosno krivičnom postupku;
 - 3) davanje u ime osiguranika svih izjava koje smatra celishodnim za zadovoljenje ili odbranu od neosnovanog ili preteranog zahteva za naknadu štete.
- (2) Uz saglasnost i uz uputstvo osiguravača vođenje spora može se poveriti osiguraniku, koji je u takvom slučaju dužan da se pridržava uputstva i naloga osiguravača u pogledu vođenja postupka u parnici.
- (3) Osiguravač je ovašćen da preuzme vođenje parnice ili stupiti na mesto osiguranika, odnosno učestvuje u postupku u svojstvu umešača.

- (4) Osiguravač je ovlašćen da odbije da vodi spor ili da prepusti vođenje spora osiguraniku ako oceni da nema mesta za pružanje pravne zaštite s obzirom na odnos visine zahteva za naknadu štete i visine sume osiguranja.
- (5) U slučaju da osiguravač na ime naknade iz osiguranja isplati sumu osiguranja pre pokretanja spora prestaje i njegova obaveza za pravnu zaštitu.

f) Naknada štete

Član 17.

- (1) Osiguravač je u obavezi da u roku od 14 dana isplati naknadu iz osiguranja računajući od dana kada su ispunjene pretpostavke za utvrđivanje osnova i visine obaveze.
- (2) Osiguravač isplaćuje naknadu iz osiguranja na osnovu:
 - 1) priznanja koje je dao ili odobrio;
 - 2) poravnanja koje je zaključio ili odobrio;
 - 3) sudske odluke.
- (3) Osiguravač je ovlašćen da na ime naknade osiguraniku položi iznos na ime naknade, u kom slučaju se oslobađa svih daljnjih davanja i postupaka u vezi tog zahteva.
- (4) Osiguravač učestvuje u deponovanju radi obezbeđenja naknade na koju bi osiguranik bio dužan po osnovu zakonskih propisa ili sudske odluke, i to najviše do iznosa visine njegove obaveze po zaključenom ugovoru o osiguranju.
- (5) Ako je osiguranik obavezan da plati na ime naknade rentu, a kapitalizirana vrednost rente premašuje sumu osiguranja, ili ostatak sume po odbitku drugih davanja u vezi sa istim osiguranim slučajem, dugovana renta će se naknaditi samo u srazmeri između sume osiguranja, odnosno ostatka sume osiguranja i kapitalizirane vrednosti rente. Pri obračunu rente korišće se tablice smrtnosti objavljene od strane nadležnog organa za poslove statistike.

Ukoliko se radi o korisniku rente koji nije punoletan ili je stekao pravo na rentu zbog smrti osobe koja je bila dužna da ga izdržava, računa se da bi primao rentu do svoje 18 godine starosti. Osiguravač ima i pravo položiti osiguranu sumu ili njen preostali deo kao starateljski ulog prema osiguraniku, vezano za plaćanje rente. Ukoliko je prihvaćen starateljski ulog, osiguravač ima pravo da osiguranu sumu ili njen deo koristi za pokriće štete na ime rente dok se suma osiguranja ne iscrpi.
- (6) Ako se osiguravač protivi predlogu osiguranika da se o zahtevu za naknadu iz osiguranja poravna, dužan je da plati naknadu, kamatu i troškove i onda kad premašuju sumu osiguranja.

g) Naknada troškova postupka

Član 18.

- (1) Osiguravač naknađuje sve troškove parničnog postupka ukoliko je sam vodio spor ili je dao saglasnost osiguraniku na vođenje spora pa i onda kada zahtev za naknadu štete nije bio osnovan.

- (2) Ako je parnica vođena bez znanja i saglasnosti osiguravača osiguranjem su pokriveni troškovi spora samo u granicama sume osiguranja i to ako je spor osnovano vođen i ako su troškovi opravdani.
- (3) Osiguravač snosi troškove branioca u krivičnom postupku pokrenutom protiv osiguranika zbog događaja koji bi mogao imati za posledicu postavljanje zahteva za naknadu iz osiguranja po osnovu odgovornosti pokrivena osiguranjem, i to samo izuzetno, ako je upoznat sa iskazom branioca i prihvatio da snosi troškove. Troškove krivičnog postupka, kao i troškove zastupanja oštećenog, osiguravač ne naknađuje.
- (4) Kada izvrši svoju obavezu isplatom sume osiguranja i odgovarajućeg dela troškova osiguravač se oslobađa daljih davanja na ime naknade troškova po jednom osiguranom slučaju.

h) Gubitak prava iz osiguranja

Član 19.

- (1) Osiguravač je ovlašćen da zahteva od osiguranika da mu naknadi svaki iznos obeštećenja koji je isplatio trećem oštećenom licu, a osiguranik je u obavezi da takav iznos naknadi osiguravaču, ukoliko je bilo koje lice za čije je ponašanje osiguranik odgovoran po osnovu zakonskih odredbi (zaposleni, maloletno dete, drugo poslovno nesposobno lice i sl.) – izazvao štetu namerno, ili grubom nepažnjom, osim ukoliko osiguranik ne dokaže da takvo ponašanje koje je prouzrokovalo štetu nije nezakonito.
- (2) Pod pojmom namera podrazumeva se umišljaj, odnosno situacija kada je učinilac bio svestan da će određenim ponašanjem prouzrokovati konkretnu posledicu, čije nastupanje je želeo, odnosno nije želeo, ali je na to pristao.
- (3) Pod pojmom gruba nepažnja podrazumeva se svesni nehat. Svesni nehat postoji ako je učinilac svestan da određenim ponašanjem može prouzrokovati konkretnu posledicu ali je olako držao da će je moći sprečiti ili da posledica neće nastupiti.

IV. POSEBNE ODREDBE ZA POJEDINE IZVORE OPASNOSTI

a) Primena posebnih odredaba

Član 20.

Na osiguranje od odgovornosti iz pojedinih izvora opasnosti uz osnovne odredbe ovih Uslova primenjuju se u pogledu obima pokrića i dopunske odredbe iz ovog dela Uslova. U slučaju odstupanja od osnovnih, primenjuju se posebne odredbe.

b) Čisto finansijske štete

Član 21.

- (1) Čisto finansijske štete su štete koje nisu nastale ni povredom tela ili zdravlja nekog lica, ni oštećenjem odnosno uništenjem stvari trećih lica.
- (2) Smatra se da je osigurani slučaj nastao onda kada je učinjena radnja odnosno nastalo propuštanje pri obavljanju delatnosti označene u polisi, posedovanja neke stvari i slično (izvor opasnosti) kojim je prouzrokovana čisto finansijska šteta nekom licu.
- (3) Ako je šteta nastala zbog propuštanja radnji, smatra se, u slučaju sumnje, da je propuštanje nastalo onog dana kada se propuštena radnja najkasnije morala preduzeti da bi se izbeglo nastupanje štete.

- (4) Iz osiguranja su isključene štete nastale usled:
- 1) Konstantnih imisija (npr. buke, mirisa, potresa i slično);
 - 2) Planiranja, savetovanja, vođenja konstrukcija ili sklapanja – aktivnosti upravljanja, provere / revizije i ekspertize;
 - 3) Deklaracija o trajanju perioda izgradnje ili roku isporuke;
 - 4) Prekoračenja predračuna i kredita;
 - 5) Neispunjenja rokova;
 - 6) Neispunjenja ili zakasnelog ispunjenja ugovora;
 - 7) Zbog posredovanja u novčanim i drugim privrednim poslovima (pozajmice / krediti, osiguranje, lizing, prodaja nekretnina i sl.), manipulacije sa novcem kao i pronevera i zloupotreba;
 - 8) Aktivnosti vezane za procesiranje, racionalizaciju i automatizaciju;
 - 9) Nestanka stvari, uključujući npr. novac, čekove, hartije od vrednosti;
 - 10) Zbog nepravilnog obračuna taksii i ostalih nedostataka u pogledu taksiranja;
 - 11) Izvan teritorije Republike Srbije;
- (5) Ovo osiguranje ne pokriva ekološke štete i odgovornost za proizvode.

c) Ekološke štete

Član 22.

- (7) Samo ukoliko se posebno ugovori i izričito naznači u ispravi o osiguranju, pokrće važi i za štete usled zagađivanja sredine ili druge vrste ugrožavanja čovekove okoline odnosno tzv. ekološke štete.
- (8) Zagađivanje sredine je pogoršavanje osobina vazduha, zemljišta i/ili voda putem imisija.
- (9) Pokrće po osnovu osiguranja za štete na stvarima nastale ugrožavanjem čovekove okoline (uključujući štetu na zemljištu ili vodama) postoji samo ako je ugrožavanje okoline izazvano pojedinačnim, iznenadnim, neočekivanim događajem koji odstupa od regularnog, neometanog radnog događaja. To znači da osiguranje ne pokriva ugrožavanje čovekove okoline koje je izazvalo više događaja koji imaju isto dejstvo (kao npr. curenje, isparavanje i sl.), koje pri pojedinačnim slučajevima te vrste ne bi nastalo, kao i za postepena ugrožavanja čovekove okoline.
- (10) Osigurani slučaj je prvo konstatovanje ekološke štete koje se može proveriti, a po osnovu koga nastaju ili bi mogle da nastanu obaveze naknade štete. Konstatovanje više ekoloških šteta izazvanih istim događajem smatraju se jednim osiguranim slučajem (serijska šteta).
- (11) Osiguranje pokriva ekološku štetu koja se utvrdi za vreme važenja osiguranja ili najkasnije dve godine posle toga, pri čemu štetni događaj se mora desiti za vreme dejstva osiguranja.
- (12) Ekološka šteta koja se ustanovi za vreme dejstva osiguranja, ali koja je prouzrokovana događajem pre zaključenja ugovora o osiguranju, osigurana je samo onda, ako se ovaj događaj desio najranije dve godine pre zaključenja ugovora o osiguranju, i ugovaraču osiguranja odnosno osiguraniku do zaključenja ugovora o osiguranju događaj ili ekološka šteta nisu bili niti su mogli biti poznati.
- (13) Osiguranik je dužan da radi u skladu sa zakonima, ostalim propisima i drugim aktima državnih organa. Za postrojenja, objekte i drugu opremu, koji lako mogu ugroziti / zagađiti okolinu, osiguranik mora da obezbedi redovno stručno održavanje. Hitne popravke i ostali radovi na održavanju moraju se uraditi odmah, bez odlaganja. Najmanje svakih pet godina – ako zakonski ili službeno nije propisan kraći rok – ta postrojenja i uređaje moraju da provere stručnjaci. Taj rok počinje bez obzira na početak osiguravajućeg pokrća sa puštanjem u pogon postrojenja ili njegove poslednje kontrole.

d) Priključne pruge, uspinjače, žičare, zakupljena železnička stovarišta, dizalice i postrojenja za utovar i istovar

Član 23.

- (1) Ukoliko se delatnost osiguranika kao izvor opasnosti iz isprave o zaključenom ugovoru obavlja korišćenjem priključnih pruga, uspinjača, žičara, zakupljenih železničkih stovarišta, dizalica i drugih postrojenja za utovar i istovar osiguranjem je obuhvaćena i:
- 1) odgovornost za štete nastale iz upotrebe priključne pruge (šumske, poljske, industrijske), uspinjače ili žičare, ako se prevoz vrši bez naplate vozarine;
 - 2) odgovornost za štete iz upotrebe dizalice i postrojenja za utovar i istovar, ukoliko nisu nastale pri upotrebi postrojenja koja po svojoj konstrukciji puštaju da teret pada.
- (2) Ako se posebno ugovori i naznači u ispravi o zaključenom ugovoru, osiguranjem je pokrivena:
- 1) odgovornost za štete zbog oštećenja vagona, brodova, motornih vozila, korišćenjem dizalica i drugih postrojenja za utovar i istovar;
 - 2) odgovornost za štete nastale iz upotrebe priključne pruge (šumske, poljske, industrijske) uspinjače ili žičare ako se prevoz vrši uz naplatu vozarine;
 - 3) odgovornost za štete na stvarima koje su predmet utovara i istovara.

e) Građevinska, montažna i slična delatnost

Član 24.

- (1) Štete od nivelisanja terena koje vrši osiguranik pokrivene su osiguranjem ukoliko se nivelisanje odnosi na radove koje osiguranik treba da izvrši, pri čemu je iz osiguranja isključena odgovornost za štete na objektu za čiju izgradnju i obradu se nivelisanje vrši.
- (2) Osiguranje se odnosi i na odgovornost za štete:
- 1) neposredno prouzrokovane oštećenjem podzemnih uređaja (kao npr. vodova: za gas, vodu, struju, kanalizaciju i sl.);
 - 2) prouzrokovane miniranjem u vršenju delatnosti osiguranika, ali ne i štete na stvarima koje se prilikom miniranja nalaze udaljene manje od 75 metara od tačke miniranja, ako se drugačije ne ugovori.
- (3) Iz osiguranja je isključena odgovornost za štete:
- 1) na susednim građevinama usled propuštanja da se izvrše odgovarajuća pojačanja (podupiranje i sl.), izuzev ukoliko je to izričito naznačeno u ispravi o osiguranju;
 - 2) prouzrokovane od rušenja na nepokretnim stvarima koje se nalaze u krugu čiji radijus odgovara visini objekta koji se ruši;
 - 3) na objektu na kome osiguranik obavlja građevinske ili montažne radove. U slučaju da se građevinski ili montažni radovi vrše na postojećem objektu koji pripada investitoru, osiguranje pokriva štete na delu objekta na kojem radove izvodi osiguranik;
 - 4) na stvarima i njihovim sastavnim delovima koji se ugrađuju, montiraju, popravljaju, prerađuju i slično;
 - 5) na radovima koje je izvršio odnosno morao bi ih izvršiti osiguranik i na ugrađenom materijalu za štete koje pretrpi osiguranik zbog dodatnih radova koje je morao da izvrši, kao i štete na određenom materijalu;
 - 6) u ugovorenom garantnom roku po predaji rada izvođaču;

- 7) po isteku 1 meseca otkad je osiguranik završio poslednje radove na objektu, a garantni rok još nije počeo da teče;
 - 8) na stvarima na postojećem objektu, ako se po prirodi radova može očekivati oštećenje stvari, koje pritom spadaju u izvore opasnosti;
 - 9) za takve štete na stvarima sa kojima se prilikom radova miniranja uprkos primene propisanih sigurnosnih mera obično mora računati;
 - 10) zbog svesnog kršenja/zanemarivanja tehničkih uputstava ili uputstava od važećeg tehničkog organa ;
 - 11) zbog greške u projektovanju od strane osiguranika;
 - 12) zbog stručne greške u tehničkom savetovanju i nadzoru;
 - 13) po osnovu članstva ili partnerstva u konzorcijumu. Ne smatra se članstvom ili partnerstvom u konzorcijumu ako je osiguranik angazovan kao podizvođač po osnovu ugovora.
- (4) Iz osiguranja su pored osnovnih isključenja (član 6) takođe isključeni sledeći zahtevi za naknadu štete nastale zbog:
- 1) nepoštovanja opštih tehničkih pravila, tehničkih uputstava, normi, standarda ili odluke tehničke inspekcije ili nadležnog organa
 - 2) upotreba neisprobanih statičkih, računskih i drugih metoda, kao i neproverениh konstrukcija i materijala
 - 3) estetskih greški, nefunkcionalnosti i nerentabilnosti.

f) Auto-servisi, auto-mehaničarske radionice i slično

Član 25.

- (1) Osiguranjem je obuhvaćena i odgovornost za štete iz posedovanja prostora za smeštaj motornih vozila kao i iz prodaje potrebnog materijala za pogon vozila (benzin, ulje, mast i slično), ukoliko drugačije nije izričito naznačeno u ispravi o osiguranju.
- (2) Ako je posebno ugovoreno i izričito naznačeno u ispravi o osiguranju, osiguranjem je pokrivena odgovornost za oštećenje, uništećenje, nestanak ili krađu motornih vozila koja se nalaze na popravci u auto-servisnim radionicama, auto mehaničarskim radionicama ili sličnim radionicama, ako šteta nastane usled:
 - 1) izvedene servisne delatnosti;
 - 2) šlepovanja, vožnje, pomeranja motornog vozila;
 - 3) neovlašćenog korišćenja motornog vozila od strane osiguranikovih zaposlenih ili drugih osoba;
 - 4) upotrebe dizalice namenjene za podizanje motorna vozila;
 - 5) poslovanja automatske autopercionice.
- (3) Ako je posebno ugovoreno i izričito naznačeno u ispravi o osiguranju, osiguranje obuhvata obaveze naknade štete zbog oštećenja ili uništenja pri servisiranju vozila, ako su ove štete uočene posle preuzimanja vozila od strane klijenta i pošto je vozilo napustilo radionicu.
- (4) Osiguranjem nije pokrivena šteta prouzrokovana krađom ili razbojništvom koji za posledicu imaju odnošenje sastavnih delova vozila, opreme vozila, sadržaja u vozilu i tereta u vozilu.
- (5) Osiguranje ne obuhvata šteta na motornim vozilima koja se nalaze na popravci u autoservisnim, automehaničarskim radionicama i sličnim radionicama koje izazove osiguranik ili osobe koje rade za njega posedovanjem ili upotrebom drugih motornih vozila ili prikolica, koji po svojoj konstrukciji i opremi ili prema njihovoj upotrebi moraju da nose ili stvarno nose propisane registarske tablice.

g) Poljoprivredna i šumska delatnost

Član 26.

- (1) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost za štete prouzrokovane iz:
- 1) držanja i upotrebe životinja, ali ne i štete koje nastaju na životinjama prilikom pripuštanja ili veštačkog osemenjavanja;
 - 2) štete koje nastanu na životinjama osiguranika;
 - 3) korišćenja sredstava na zemljištu osiguranika za suzbijanje korova kao i sprečavanju suzbijanja biljnih bolesti i štetočina;
 - 4) preduzimanja građevinskih radova na zemljištu osiguranika ukoliko predračunska vrednost tih radova ne iznosi više od 800.000,00 dinara;
 - 5) uzgredne delatnosti osiguranika ako godišnji prihod od tih delatnosti ne prelazi iznos od 400 000,00 dinara;
- (2) U slučaju seče drveća u tuđoj šumi pokriće osiguranjem od odgovornosti se pruža samo u slučaju ukoliko se seča vrši za potrebe osiguranika i pri tom se vlasnik šume ili lice koje vlasnika zastupa ne smatra trećim licem.
- (3) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost osiguranika u svojstvu privatnog lica u smislu člana 38 ovih Uslova

h) Ugostiteljska delatnost

Član 27.

- (1) Pod ugostiteljskom delatnošću u smislu ovih Uslova podrazumeva se delatnost koju obavljaju: hoteli, kafane, restorani, pansioni, odmarališta, uređeni kampovi, studentski – turistički - samački domovi, penzionerski pansioni i slično.
- (2) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost osiguranika zbog oštećenja, uništenja, nestanka ili krađe stvari za lične potrebe gostiju koje su oni uneli u ugostiteljski objekat.
- (3) Osiguranjem nije pokrivena odgovornost za štete nastale:
- 1) na stvarima gostiju prilikom njihove upotrebe, obrade ili rada na njima od strane osiguranika;
 - 2) usled nestanka ili krađe stvari gostiju ako su unete u prostorije koje su svakom pristupačne, u kojima se posluhuje hrana i piće i slično osim kada su predate garderobi na čuvanje.
 - 3) na motornom vozilima gostiju, delovima koji su na njima montirani ili u njima ili u njemu zaključani kao i na stvarima zaključanim u motornom vozilu;
- (4) Odgovornost za štete usled nestanka ili krađe novca, nakita, hartije od vrednosti i dokumenata svake vrste pokrivena je osiguranjem ako su te stvari predate osiguraniku i smeštene u zaključanoj kasi.
- (5) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost:
- 1) iz pomoćnih pogona koji pripadaju osiguraniku (kao: perionice, kuhinje, pekare, mesare i sl.), a koji služe isključivo za obavljanje delatnosti osiguranika;
 - 2) iz posedovanja predmeta, prostorija i terena za sport i razonodu koje gosti koriste besplatno.

i) Kupališta, bazeni

Član 28.

- (1) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost osiguranika za oštećenja, uništenje, nestanak i krađu stvari za ličnu upotrebu kupališnih gostiju ako su te stvari zaključane u kabinama ili drugim odgovarajućim prostorijama za smeštaj stvari ili ako su predate osiguraniku na čuvanje.
- (2) Odgovornost za štete usled nestanka i krađe novca, hartija od vrednosti, dragocenosti, satova, dokumenata i slično pokrivena je osiguranjem samo onda ako su te stvari predate osiguraniku na čuvanje i ako se drže u zaključanoj kasi.
- (3) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost za štete prouzrokovane od stvari osiguranika koje služe za sport, rekreaciju i razonodu kupališnih gostiju.

j) Bolnice, lečilišta, sanatorijumi, dispanzeri, ambulante i slično

Član 29.

- (1) Ako se posebno ne ugovori i ne naznači u ispravi o osiguranju, iz osiguranja su isključene štete koje pri lečenju prouzrokuju lekari, babice, medicinske sestre ili bolničari i drugo medicinsko osoblje svojim radom koji nije po pravilima struke (osiguranjem nije pokrivena profesionalna odgovornost).
- (2) Ako se posebno ugovori i naznači u ispravi o osiguranju, osiguranjem je obuhvaćena i odgovornost za štete:
 - 1) zbog nestanka ili krađe stvari za ličnu upotrebu bolesnika i njihovih pratioca ako su te stvari predate na čuvanje osiguraniku;
 - 2) zbog nestanka i krađe novca, hartija od vrednosti, satova, dokumenata, nakita i drugih dragocenosti obuhvaćena je osiguranjem samo u slučaju ako su te stvari predate na čuvanje osiguraniku i ako iste osiguranik drži u zaključanoj kasi;
 - 3) zbog štete nastale: pri radu na vozilu i usled nestanka i provalne krađe vozila ali ne i na sastavnim delovima vozila, sadržaja / tereta u vozilima.

k) Zgrade i zemljišta (posedovanje odnosno korišćenje)

Član 30.

- (1) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost za izvore opasnosti iz člana 3 stav 2 ovih Uslova.
- (2) Ako zgrada ima više korisnika odnosno sopstvenika, osiguravač nije u obavezi da naknadi štetu koju prouzrokuju jedan korisnik odnosno sopstvenik drugom sopstveniku, njegovom bračnom drugu ili licima koja izdržava.
- (3) Zahtevi sopstvenika odnosno korisnika stana, njegovog bračnog druga i lica koje izdržava obuhvaćeni su osiguranjem ukoliko oni ne učestvuju u zajedničkoj odgovornosti za štetu sa ostalim sopstvenicima odnosno korisnicima zgrade.

l) Luke i javna skladišta

Član 31.

- (1) Ako se posebno ugovori i naznači u ispravi o osiguranju, osiguranje se odnosi i na odgovornost za štete:
 - 1) nastale na tuđoj robi prilikom: uskladištenja, slaganja i učvršćivanja, vaganja, merenja, brojenja, sortiranja, markiranja i uvećavanja, pakovanja i korektivnog pakovanja, prevoza i prenosa na poslovnom prostoru;
 - 2) od zagađivanja voda, obala i drugih objekata;

- (2) Osiguranjem nije obuhvaćena odgovornost za:
- 1) prouzrokovane: tegljenjem, peljarenjem, čuvanjem i zaštitom brodova, privezivanjem, odvezivanjem i spašavanjem brodova, prevozom lica peljarskim i privezivačkim čamcima, doradom, preradom, obradom, popravkom i slično, egaliziranjem, fumigiranjem, čišćenjem, mešanjem, krečenjem, sušenjem i slično, međunarodnim i unutrašnjim otpremanjem robe (špedicija), skladištenjem i čuvanjem robe u hladnjačama;
 - 2) posredne štete (na primer gubitak tržišta, pad cena, zabrana uvoza ili izvoza).

m) Putevi – održavanje

Član 32.

- (1) Ako se posebno ugovori i naznači u ispravi o osiguranju, osiguranjem je pokrivena i odgovornost za štete nastale usled:
- 1) neodgovarajućih ili nepostojećih zaštitnih ograda, kao i nepostojanja odgovarajućih saobraćajnih znakova i upozorenja za opasna mesta na putevima;
 - 2) nekošenja trave i neodržavanja zasada na putnom zemljištu;
 - 3) raznih nanosa na putu (zemlje, otpadaka i sl.), izuzev snežnog pokrivača;
 - 4) neposipanja puta radi sprečavanja poledica.
- (2) Osiguranjem nije pokrivena i odgovornost za štete nastale usled snežnog pokrivača koji se formirao na putu, odnosno leda koji se formirao uprkos preduzetih mera od strane osiguranika.
- (3) Osiguranik učestvuje u svakoj šteti sa 10%, najmanje sa 10,000.00 dinara, a najviše sa 80,000.00 dinara.

n) Društva

Član 33.

- (1) Pod pojmom društva u smislu ovih uslova se ne podrazumevaju privredna društva koja su osnovana i koja obavljaju delatnost u cilju sticanja dobiti (akcionarska društva, ortačka društva, preduzeća).
- (2) Osiguranjem je pokrivena odgovornost:
- 1) iz održavanja sastanaka, sednica i priredbi društva predviđenih Statutom ili drugim opštim aktom društva;
 - 2) iz posedovanja zgrada, zemljišta, prostorija i uređaja koji služe isključivo za potrebe društva;
 - 3) odgovornost članova uprave društva i drugih lica koja su ovlašćena da društvo zastupaju;
 - 4) odgovornost članova društva pri obavljanju delatnosti na priredbama društva i u vezi sa tim priredbama u interesu i za ciljeve društva.
- (3) Kod društva za streljaštvo, osiguranjem je pokrivena i odgovornost za štete samo ako su nastale na mestu određenom za gađanje.
- (4) Kod pčelarskih društava, osiguranjem je pokrivena i odgovornost za štete koje se prouzrokuju prilikom seljenja pčela.
- (5) Ako je posebno ugovoreno i naznačeno u ispravi o osiguranju, osiguranjem je pokrivena i odgovornost društva za štete iz:

- 1) posedovanja zgrada, zemljišta, prostorija i uređaja koji ne služe isključivo za potrebe društva;
- 2) priredaba koje prelaze okvire običnih priredaba društva predviđenih Statutom društva;
- 3) držanja životinja;
- 4) podizanje tribina;
- 5) korišćenja sportskih terena i uređaja, klizališta, staza za sankanje (rodlanje, skijanje i dr.);
- 6) delatnosti koju kao uzgredno obavlja društvo (npr. restorani u sopstvenoj režiji, kupatila i sl.).

o) Garderobe

Član 34.

- (1) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost osiguranika zbog oštećenja, uništenja, nestanka ili krađe (pa i usled zamene) stvari predatih garderobi na čuvanje uz odgovarajuću potvrdu (broj, blok i sl.).
- (2) Iz osiguranja je isključena odgovornost osiguranika za štete zbog nestanka ili krađe novca, hartije od vrednosti, dragocenosti, satova i dokumenata svake vrste, kao i svih stvari smeštenih u džepovima kaputa i drugih odevnih predmeta predatih garderobi na čuvanje.
- (3) Osiguravač je u obavezi samo onda ako garderoba ima stalnog čuvara i u nju sem čuvara druga lica nemaju pristupa.

p) Vatrogasna društva

Član 35.

- (1) Osiguranjem je obuhvaćena odgovornost za štete prouzrokovane prilikom vežbi, akcija spašavanja i pružanja pomoći.
- (2) Osiguranjem je pokrivena i lična odgovornost članova društva iz obavljanja aktivnosti u svojstvu vatrogasaca.
- (3) Osiguranje se odnosi i na odgovornost vatrogasnog društva kao sopstvenika, zakupca, ili plodouživaoca zemljišta, zgrada i prostorija koje služe isključivo za potrebe društva.
- (4) Iz osiguranja je isključena odgovornost za štete na stvarima radi čijeg spašavanja je društvo bilo pozvano.

q) Veterinari, veterinarske ordinacije i stanice

Član 36.

- (1) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost osiguranika zbog povrede životinja pri lečenju.
- (2) Ako se posebno ugovori i naglasi u ispravi o osiguranju, osiguranjem je pokrivena i odgovornost za štete zbog povreda životinja u vezi sa kastracijom, tretiranjem gasom i veštačkim osemenjavanjem.

r) Životinje (držanje, gajenje i trgovina)

Član 37.

- (1) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost čuvara životinja i drugih lica koja se staraju o životinjama koje su označene u polisi osiguranja.
- (2) Osiguranjem je pokrivena odgovornost za štete iz akta pripuštanja ako je to posebno ugovoreno.

- (3) Odgovornost iz držanja životinja kao što su konji, mazge i ostale životinje za vuču kao i pasa, pokrivena je osiguranjem samo ako je zaključeno i osiguranje nekog drugog izvora opasnosti (na primer: poljoprivredno gazdinstvo, odgovornost u svojstvu privatnog lica).

s) Odgovornost u svojstvu privatnog lica

Član 38.

- (1) Osiguranjem je pokrivena odgovornost osiguranika za štete koje prouzrokuje u svojstvu privatnog lica u svakodnevnom životu izvan obavljanja nekog zanimanja ili zanata i to:

- 1) sopstvenik, korisnik ili zakupac stana ili zasebne kuće za stanovanje, male bašte i dvorišta;
- 2) kao poslodavac prema licu zaposlenom u domaćinstvu;
- 3) posedovanjem i upotrebom bicikla bez motora;
- 4) bavljenjem sportom, osim sporta kojim se bavi profesionalno kao i sporta koji je vezan za upotrebu vozila sa motorom bilo koje vrste, sporta sa vazдушnim letilicama, lova i borilačkih sportova (boks, mačevanje, rvanje, džudo, karate i sl.);
- 5) kao držalac pitomih životinja koje se ne koriste u svrhu privređivanja;
- 6) hladnim ili vatrenim oružjem za čije držanje poseduje dozvolu i koje služi za odbranu ili učešće na streljačkim takmičenjima.

- (2) U istom obimu kao i u prethodnom stavu ovog člana osiguranje se odnosi i na odgovornost:

- 1) bračnog druga osiguranika i dece koja sa njim žive u zajedničkom domaćinstvu i koju je dužan da izdržava;
- 2) lica zaposlenih u domaćinstvu osiguranika pri obavljanju poslova tog domaćinstva.

- (3) Ako se deo stana odnosno zgrade upotrebljava za obavljanje nekog zanimanja, osiguranje ne obuhvata odgovornost iz držanja tog dela stana odnosno zgrade.

- (4) Ako se posebno ugovori i naznači u ispravi, obuhvaćena je i odgovornost za maloletnu decu koja ne žive u zajedničkom domaćinstvu sa osiguranikom.

- (5) Osiguranjem nije pokrivena:

- 1) odgovornost osiguranika za štetu koju je prouzrokovao namerno (sa umišljajem), osim ako je štetu namerno prouzrokovalo lice zaposleno u domaćinstvu;
- 2) odgovornost za štete iz držanja i upotrebe motornih vozila i drugih vozila na motorni pogon (traktora, motokultivatora, samohodnih radnih mašina), vazduhoplova i vozila na vodi;
- 3) šteta koju pretrpi osiguranik, njegov bračni drug i deca, kao i ostala lica koja žive sa osiguranikom u zajedničkom domaćinstvu;
- 4) odgovornost za štetu pričinjenu na sastavnim delovima zgrade ili stana osiguranika;
- 5) odgovornost za štete koje su posledica uznemiravanja trećih lica: bukom, vikom, svirkom i slično, kao i zagađivanja vazduha, voda itd.

t) Škole, ustanove za vaspitanje i obrazovanje, čuvanje i slično

Član 39.

- (1) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost osiguranika za štete zbog krađe ili nestanka odeće, obuće ili školske spreme, samo ukoliko su bili u odgovarajućim prostorijama predviđenim za smeštaj tih stvari.

- (2) Iz osiguranja je isključena odgovornost za štete zbog nestanka i krađe: novca, vrednosnog papira, plemenitih metala, stručnih zbirki i dragocenosti svih vrsta.
- (3) Ukoliko se ne može dokazati vrednost ukradenih odnosno nestalih stvari šteta se nadokanđuje u visini 50% njene novonabavne vrednosti.
- (4) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost:
 - 1) članova školskih saveta i saveta vaspitnih i drugih ustanova koji prema zakonskim propisima i opštim aktima škole, odnosno vaspitne i druge ustanove upravljaju školom odnosno ustanovom;
 - 2) iz priređivanja izleta, ekskurzija, školskih priredbi i slično.

u) Organi lokalne samouprave

Član 40.

- (1) U slučaju osiguranja odgovornosti organa lokalne samouprave osiguranjem su pokrivene samo štete usled smrti, povrede tela ili oštećenja zdravlja odnosno oštećenja ili uništenja stvari trećih lica usled posedovanja ili korišćenja zgrada, zemljišta, prostorija i uređaja, koji služe isključivo za potrebe vršenja poslova organa lokalne samouprave.
- (2) Iz osiguranja su isključene štete koje nastaju delatnošću organa lokalne samouprave kao i čisto finansijske štete.

V. DODATNO POKRIĆE: OSIGURANJE ODGOVORNOSTI POSLODAVCA PREMA ZAPOSLENIMA

a) Obim pokrića

Član 41.

- (1) Ukoliko se posebno ugovori i izričito navede u ispravi o zaključenom osiguranju, ovim osiguranjem obuhvaćeno je i dodatno pokriće za osiguranje odgovornosti poslodavca prema zaposlenima.
- (2) U slučaju ugovaranja proširenja pokrića iz prethodnog stava, zaposleni će se tretirati kao treće lice.
- (3) Zaposleni jeste domaće ili strano fizičko lice koje je u radnom odnosu kod poslodavca, kao i lice koje po bilo kom osnovu obavlja rad ili se osposobljava za rad kod poslodavca, osim lica koje je u radnom odnosu kod poslodavca radi obavljanja poslova kućnog pomoćnog osoblja.

b) Posebna isključenja

Član 42.

Osiguravač nije u obavezi da plati naknadu iz osiguranja na ime šteta ako osiguranik štetni događaj prouzrokuje s namerom (umišljaj) ili grubom nepažnjom (svesni nehat). Za nameru ili grubnu nepažnju se smatra:

- 1) ukoliko osiguranik ne sklopi sa zaposlenim poravnanje, a iz činjeničnog stanja proizilazi da bi odbijanjem poravnanja bila učinjena očigledna nepravda;
- 2) svesnost / znanje o pokvarenosti ili nedostacima materijala, sirovina i proizvoda, kao i sredstava za rad koji se koriste u procesu rada;
- 3) namerno poravnanje suprotno važećim propisima;

- 4) izdavanje naloga radniku za rad / posao suprotno unutrašnjim aktima i poznatim radnim postupcima;
- 5) izdavanje naloga zaposlenom za obavljanje rada ili aktivnosti u vezi sa radom suprotno propisima o bezbednosti i zdravlju na radu.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

a) Nadležnost Suda u slučaju spora

Član 43.

Za sve sporove iz ugovora o osiguranju zaključenih prema ovim Uslovima mesno je nadležan sud prema sedištu osiguravača.

b) Primena zakonskih propisa i uslova

Član 44.

- (1) Ukoliko nije drugačije ugovoreno, na prava i obaveze iz ugovora o osiguranju zaključenog u skladu sa ovim uslovima primenjuju se pozitivni propisi Republike Srbije.
- (2) Na osiguranja zaključena po ovim Uslovima primenjuju se i Opšti uslovi za osiguranje imovine, izuzev onih odredbi, koje su ovim Uslovima drugačije regulisane.
- (3) Na pitanja koja nisu regulisana ovim uslovima za osiguranje odgovornosti Opštim uslovima za osiguranje imovine primenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o obligacionim odnosima i Zakon o osiguranju.

c) Stupanje na snagu i primena

Član 45.

- (1) Ovi uslovi stupaju na snagu danom donošenja, a primenjuju se počev od 15. novembra 2007. godine.
- (2) Stupanjem na snagu ovih Uslova prestaju da važe i da se primenjuju Uslovi za osiguranje od odgovornosti, od 26. maja 2005. godine.

Predsednik Upravnog odbora

Branko Krstonošić